

Anayasa Mahkemesi: Kamulaştırmasız El Atma Sebebine Dayalı Tazminat Davaları'nın Reddine veya Kâsmen Kabulüne Karar Verilmesi Durumunda, Davacı'nın Yargılama Giderlerinden Sorumlu Tutulması Anayasa'ya Aykırılık Oluşturur

18 Mar 2024

Anayasa Mahkemesi, kamulaştırmasız el atma sebebine dayalı tazminat davaları'nın reddine veya kâsmen kabulüne karar verilmesi durumunda davacı'nın yargılama giderlerinin bir bölümünden sorumlu tutulması'nın davacı'nın taahhümlerine gerçek karışılmasının elde edememesine yol açabileceği gerekçesiyle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ("HMK") 326'ncı maddesinin 2'nci fıkrası'nın Anayasa'ya aykırılık olduğuuna hükmetmiştir.

Kamulaştırmasız el atma sebebine dayalı tazminat davaları'nın reddi ya da kâsmen kabulü durumunda davacı'nın yargılama giderlerinden sorumlu tutulması'nın mülkiyet hakkı'nın özüne dokunduğu ve anılan hakkı iktisadî hâle getirdiği ifade edilerek HMK'nın 326'ncı maddesinin 1'inci ve 2'nci fıkraları'nın Anayasa'nın 2, 5, 13 ve 35'inci maddelerine aykırılık oluşturduğu iddia edilmiştir.

Yapılan başvuruya istinaden Anayasa Mahkemesi tarafından HMK'nın 326'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına ilişkin yapılan inceleme neticesinde, yargılama giderleri sebebiyle mahkemeye erişim hakkına dolaylı da olsa getirilen sınırlamanın ölçülülük ilkesine aykırılık olmaması gerektiği, ölçülülük incelemesi yapıldığında da HMK'nın farklı hükümlerinde ödeme gücü zayıf olan kişiler için farklı mekanizmalar olduğu göz önünde bulundurularak hak arama hürriyetinin özüne dokunulmadığı kanaatine varılarak ilgili hükmün iptal talebinin reddine karar verilmiştir.

HMK'nın 326'ncı maddesinin 2'nci fıkrasına ilişkin yapılan inceleme neticesinde ise; kamulaştırmasız el atma sebebine dayalı tazminat davalarında davanın kâsmen kabul edilmesi durumunda reddedilen kısım yönünden davayı açan kişilerin yargılama giderlerinden sorumlu tutulmaları, taahhümlerine göre belirlenecek tazminat miktarının kabul edilen kısımın da elde edememesine yol açtığı dolayısıyla ilgili hükmün mülkiyet hakkına kısıtlama getirdiği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda HMK'nın 326'ncı maddesinin 2'nci fıkrası'nın yalnızca kamulaştırmasız el atma sebebine dayalı tazminat davaları yönünden Anayasa'ya aykırılık olduğuuna ve iptaline karar verilmiştir.

Bu iptal kararı doğrultusunda kamulaştırmasız el atma sebebine dayalı tazminat davaları'nın kâsmen kabulü halinde davacı aleyhine yargılama giderine hükmedilemeyecektir.

Anayasa Mahkemesi'nin 18 Ocak 2024 tarih ve 32433 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30 Kasım 2023 tarih ve 2023/101 E. sayılı kararı'nın tam metnine bu [bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [İdari Usul ve Davalar](#)

Related Attorneys

- NEJLA AYDIN ÖZER
- FULYA KURAR, LL.M.

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com